

מבט משפטי

מאת: עו"ד אלינור ליבוביץ
מומחית בדיני אישות
ומשפחה

מה אנחנו לא יודעים
על הכתובה?

כתובה בסלע-

הדברים שכדאי לזכור רגע לפני החופה.

עונת החתונות מתחילה בימים אלו שלאחר ספירת העומר ותקופת החתונות הקיציות בפתח. עו"ד אלינור ליבוביץ המתמחה בתחום יחסי משפחה ודיני אישות מבקשת להאיר את עינינו על נושא שלא זוכה להתייחסות הראויה בעת הטקס המרגש. גם אם לא התכוונתם לחתום על הסכם הממון המפורסם בטרם תינשאו, הרי שבסופו של דבר תחתמו על הסכם ממון מחייב ובעל תוקף משפטי למהדרין - הכתובה.

"רבים מייחסים לכתובה ולחתימה עליה - ובמיוחד לסכום שנרשם בה - משמעות טקסית בלבד. " מתארת עו"ד אלינור ליבוביץ, "נדמה שכלל שגבר אוהב יותר את בת זוגו הוא ירשום בכתובה סכום גבוה יותר. ישנן נשים המתגאות בסכומים של מאות אלפי שקלים ואף מיליונים שנרשמו בכתובתן. קיימים גברים הרושמים בסכום הכתובה מליון ש"ח ואף סכומים אסטרונומיים גבוהים יותר כדי להרשים את המוזמנים" אומרת עו"ד אלינור ליבוביץ, "אולם בניגוד לדעה הרווחת בציבור, לכתובה יש משמעות חוזית והסכמית מחייבת. הכתובה היא מסמך המעיד על התחייבות שהבעל נוטל על עצמו כלפי אשתו עם הנישואין לה."

אין להקל ראש במשמעות הכתובה כיוון שהיא חוזה לכל דבר, אז למרות כל ההתרגשות וההתלהבות שבערב החופה מומלץ להתייחס לכתובה כמו שהיא - הסכם ממון/חוזה מחייב- אומרת עו"ד אלינור ליבוביץ.

הכתובה, מסבירה עו"ד אלינור ליבוביץ, היא מסמך משפטי המעיד על התחייבות שהבעל מקבל על עצמו כלפי האישה עם הנישואין. הבעל חותם על הכתובה בנוכחות שני עדים החותמים על הכתובה. מקובל כי הכתובה נשארת ברשות האישה או מצויה במשמרת אצל מי מבני משפחתה.

המטרה המקורית של נתינת כתובה בידי האישה

והיא שובעל לא יזנוו לא שאת אישנו הלא שטותית. ובלשון תקנות חכמים: "על מנת שלא תהא קלה בעיניו להוציאה" (כתובות לט) כלומר, "בעל יחשוב פעמיים ושלוש לפני שיגרש את אשתו עליה יצא קצפו - אם ידע ש"יכאב לו בכיס" ושיצטרך לשלם לה סכום נכבד בעת הגירושין." טוענת עו"ד אלינור ליבוביץ.

תוכנה של הכתובה:

עיקר הכתובה - הסכום שעל הבעל לשלם לאישה כאשר הנישואין יבואו לסיומם עקב גירושין או מחמת פטירת הבעל, מסבירה עו"ד אלינור ליבוביץ. הסכום נקבע בגמרא למאתיים זוזים שהינם הסכום המינימאלי. הבעל מחויב לתשלום עיקר כתובה גם אם רשם בכתובה סכום נמוך יותר.

תוספת כתובה - הבעל, מתארת עו"ד אלינור ליבוביץ, רשאי ויכול לרשום בכתובה סכום גבוה יותר מן המינימום ותוספת זו קרויה תוספת כתובה ולא ניתן לכפות זאת עליו. דין תוספת כתובה הוא כדין עיקר כתובה ובעת הגירושין על הבעל לשלם לאישה את מלוא הסכום שרשם.

הנדוניה - לפי עו"ד אלינור ליבוביץ, מקובל לרשום בכתובה הערכת שווי הרכוש שהביאה עמה האישה לנישואין. במידה והנישואין יגיעו לסיומם מתחייב הבעל להחזיר לאישה את שוויים של הנכסים הללו אשר עברו לרשותו עם הנישואין. הבעל אינו מחויב לקבל נכסים אלו לרשותו ויכול הוא להשאירם לטיפול האישה ואז הוא אינו אחראי להחזרם שוויים עם הגירושין. החובה להחזרת ערך נכסי האישה חלה על הבעל רק אם הוא מקבל זאת על עצמו באופן מפורש, ולוקח אחריות על כך- מסבירה עו"ד אלינור ליבוביץ.

"עם כל הרומנטיות המזוקקת שבטקס הקידושין, מבארת עו"ד אלינור ליבוביץ, צריך לזכור שהכתובה היא מסמך משפטי מחייב שפעמים רבות, כשנישואין עולים על שירטון, נתבעים בבית הדין הרבני. ישנם מספר תקדימים בהם חויב הבעל במלוא סכום הכתובה לאשתו. אני עצמי, מספרת עו"ד אלינור ליבוביץ, "זכיתי במספר תיקים בהם חויב בעל בתשלום של 180,000-200,000 ש"ח לאשתו, הסכום המדויק שרשם בכתובה."

חשוב ביותר, מציינת עו"ד אלינור ליבוביץ, להבין על מה אתם חותמים ועל ההשלכות שיש למסמך על חייכם העתידיים. תחגגו את יום חתונתכם עם מחשבה מקדימה ובוגרת על האפשרות של מה יקרה ביום אחרי. והכי חשוב- רק אושר.

עו"ד אלינור ליבוביץ פועלת בתחום יחסי האישות ודיני המשפחה מעל 18 שנים ונחשבת לאחת מעורכי הדין המובילים בתחום. בין יתר פעילותיה מפעילה אלינור את האתר גירושין, ומנהלת מספר פורומים של ייעוץ ברשת אינטרנט.